

6. Czas present perfect continuous

Użycie:

- Czynności ciągle, nieprzerwane, których skutek jest obecnie widoczny. Czynności te trwają do chwili obecnej lub przed chwilą się skończyły. Występuje tutaj zazwyczaj czasownik w formie niedokonanej=np. piją/pili kawę (zamiast formy dokonanej *wypili*); Tomek pisze maila już przez 2 godziny (ale jeszcze go nie napisał).=Tom has been writing an e-mail for 2 hours now.

Budowa:

Have/has (has dla III osoby liczby pojedynczej <he/she/it>) + **been** + końcówka **-ing** dodana do czasownika. W przeczeniach stosujemy **haven't lub hasn't** (have not; has not). W pytaniach wstawiamy **have lub has** przed zaimkiem lub rzeczownikiem (np. Has she been watching TV?=Czy oglądała/ogląda telewizję?).

6-budowa.mp3 długość nagrania: 00:35

They have been buying clothes all day!
=(Oni) kupowali/kupują ubrania cały dzień!

They haven't been buying clothes...=(Oni) nie kupowali/ują ubrań...
Have they been buying clothes...?=Czy (oni) kupowali/ują ubrania...?

Susan has been waiting since 7 o'clock.
=Susan czeka już od 7 rano.

Susan hasn't been waiting since 7 o'clock.
Has Susan been waiting since 7 o'clock?

6-okoliczniki.mp3 długość nagrania: 00:26

Charakterystyczne elementy/okoliczniki czasu:

For (od/przez, np. We are tired because we've been running *for 3 hours now*.
=Jesteśmy zmęczeni, ponieważ biegniemy już *przez 3 godziny/już od 3 godzin*),
since (od), how long (jak długo), so far (do tej pory), recently/lately (ostatnio).

Przykładowe zdania:

I've been waiting for you since morning! = Czekam na ciebie od rana!

Tom's been reading this book for 20 minutes. = Tomek czyta tę książkę od 20 minut.

What have you been doing here for the past couple of hours?

= Co robisz tutaj od kilku godzin?

How long have you been working on this project?

= Jak długo pracujesz już nad tym projektem?

Uwaga: Niektóre czasowniki mogą, bez zmiany znaczenia, wystąpić zarówno w czasie *present perfect continuous*, jak i czasie *present perfect*. Należą do nich: hope (mieć nadzieję), learn (uczyć się), teach (uczyć kogoś), live (żyć, mieszkać), rain (padać), sleep (spać), sit (siedzieć), study (uczyć się, studiować), wait (czekać), work (pracować).

I've been learning English for 3 years. = I've learnt English for 3 years.

Sue has been sleeping for a long time. = Sue has slept for a long time.

Dodatkowe informacje:

1. Czas *present perfect continuous* w zdaniach złożonych często występuje wraz z czasem *present perfect*.

I've been doing my homework for 2 hours, but I haven't finished yet.

(Robię zadanie domowe już 2 godziny, ale jeszcze nie skończyłem).

My sister has been studying since morning, but I think she hasn't learnt anything yet.

(Moja siostra uczy się od rana, ale myślę, że niczego się jeszcze nie nauczyła).

2. Czas *present perfect continuous* nie występuje w stronie biernej.

Najbliższym odpowiednikiem tego czasu w stronie biernej jest *present perfect*.

We have been writing an e-mail.

(Pisaliśmy maila/Piszemy maila – jeszcze nie skończyliśmy pisać).

An e-mail has been written.

(Mail został napisany – już skończyliśmy pisać).

Znaczenie tych zdań nie jest takie samo. Użycie strony biernej sugeruje zakończenie czynności (tutaj czynności pisania maila).

3. Użycie czasu *present perfect continuous* z niektórymi czasownikami (np. live, work, stand) może sugerować krótsze wykonywanie danej czynności, a czasu *present perfect* – dłuższe.

I've been living here for 10 days (now).

I've lived here for 10 years (now).

